

Her er de fire Scribus-leksjonene

- 1** I første del lærer du å navigere i programmet og lage din første flyer.
- 2** I andre del går vi i dybden og lager grafikk til bruk på for eksempel en nettside.
- 3** I den tredje delen av serien velger vi et større format og viser hvordan du kan lage en plakat.
- 4** I siste del lager vi en invitasjon med all nødvendig informasjon og glimt i øyet.

SPRE DET GLADE BUDSKAP:

Har du noe du vil si? Lag en plakat!

Hvis du virkelig vil fange oppmerksomheten til folk, kan en plakat være måten å gjøre det på. Med Scribus er det fort gjort å lage sin egen.

Journalist
Niklas Ernst

Med Scribus kan du lage vidt forskjellige prosjekter, fra fysiske flyere til grafikk til din egen hjemmeside. Programmet legger dessuten opp til å tenke stort, også i bokstavelig forstand: Med Scribus er det ingen grunn til å la seg begrense av et A4-ark eller en pc-skjerm. Programmet funker fint også til større prosjekter.

Du kan for eksempel lage plakater til feiring av en rund fødselsdag, til et loppe-marked eller en demonstrasjon. I Scribus er det du som velger målene på lerretet, enten du vil lage en plakat eller kanskje til og med et banner.

Det som er sikkert, er at store trykksaker fortsatt gjør inntrykk: Når man lager en plakat til et arrangement – altså en ordentlig plakat og ikke bare en rask ut-

skrift på et A4-ark – så skjer det noe med både budskapet og den som ser det. En gjennomtenkt plakat er nemlig mer enn ren informasjon; den har både format og pondus. Mens en A4-utskrift lett kan gi inntrykk av hastverk, viser en plakat at du har anstrengt deg – og at arrangementet har en viss betydning.

Å lage en plakat er også en usedvanlig god øvelse i å tenke visuelt: Hva skal den som ser den, først legge merke til? Hvordan får du best mulig frem det du vil si? Og hvordan skaper du et uttrykk som harmonerer med budskapet?

Det er også du som velger om du vil satse på en minimalistisk tilnærming med fokus på skrifttyper og fargespillet mellom de grafiske elementene og teksten, eller om plakaten skal ha store og fengende bilder. Uansett tilnærming vil de neste sidene vise hvordan du oppnår ønsket resultat.

Det krever ikke mer enn et bilde, litt tekst og kanskje en farget bakgrunn for å gi en plakat et profesjonelt og flott inntrykk.

Scribus

Lag bedre trykksaker med et ordentlig layoutprogram som gjør det morsomt å leke seg med tekst og bilder.

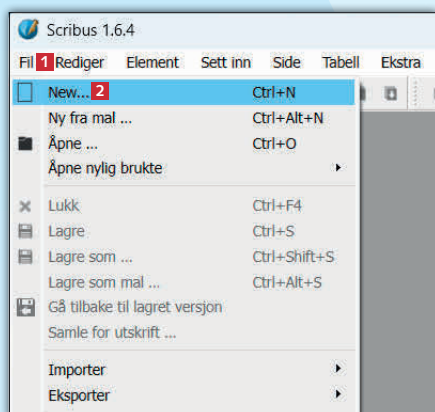
Språk
Norsk

Virker med
Windows 10 og 11

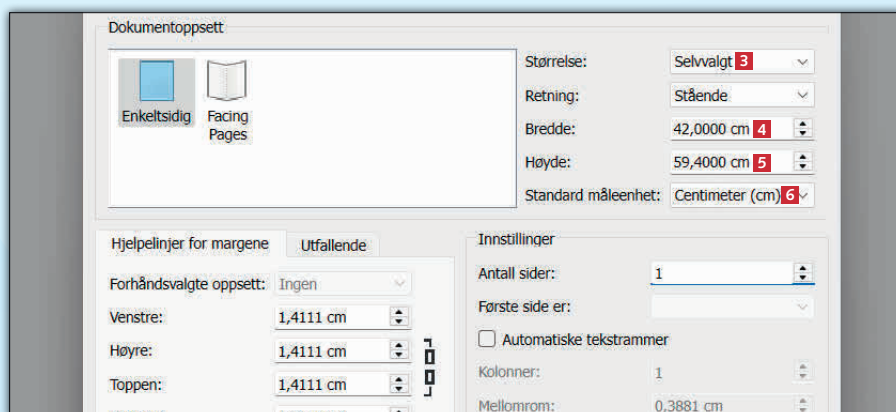
Programmet laster du ned fra:
komputer.no/2516

Et lerret i plakatformat

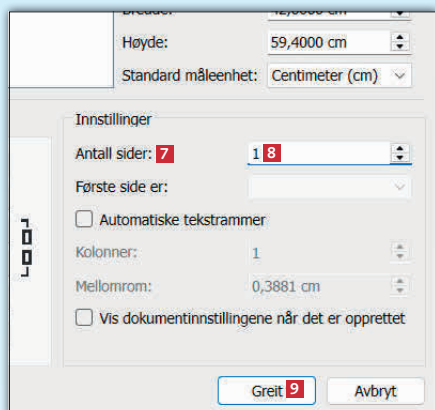
Det gjelder å ha stort nok lerret når du skal lage en plakat som skal skrives ut. Her lager vi en plakat som kan skrives ut i A2-format.

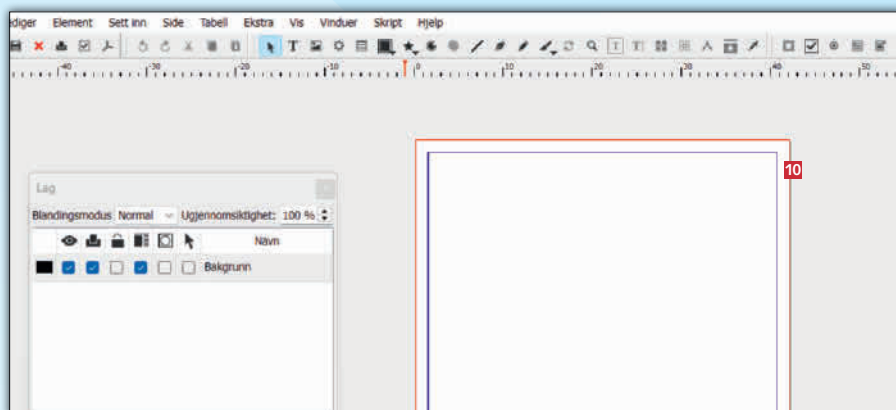
1 Åpne Scribus, klikk på **Fil** **1** og deretter på **New...** **2**.

2 Velg **Selvalgt** **3**, skriv **42** **4** og **59,4** **5** og velg **Centimeter (cm)** **6**.

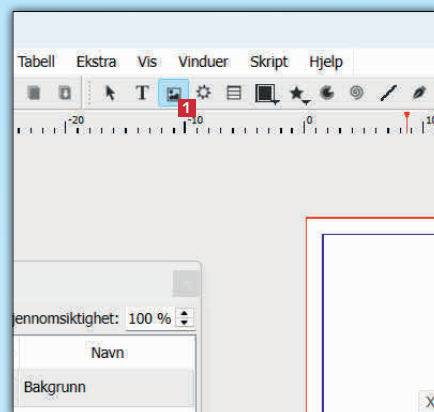
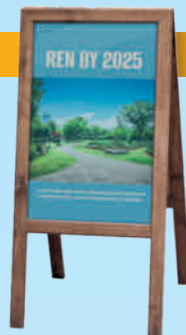
3 Pass på at **Antall sider** **7** er satt til **1** **8**, og klikk på **Greit** **9**.

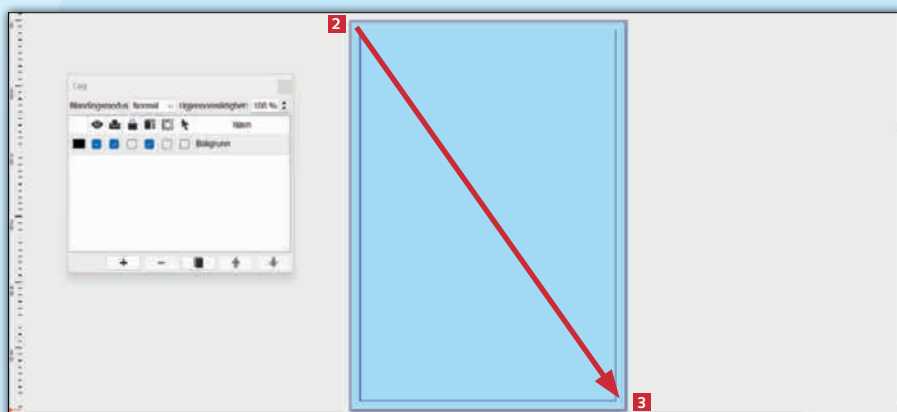
4 Nå er lerretet **10** klart til bruk og tilpasset en utskriftstørrelse på opptil A2-format, altså 42 x 59,4 centimeter.

Velg bilde til plakaten

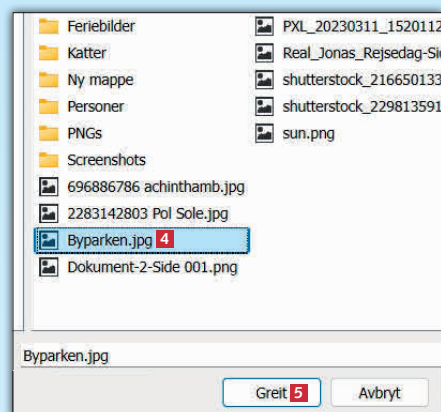
Nå er du klar til å velge blikkfanget til plakaten – i dette tilfellet et foto. Det er viktig å velge et bilde med så høy oppløsning at det ikke blir kornete når plakaten skrives ut i stort format.

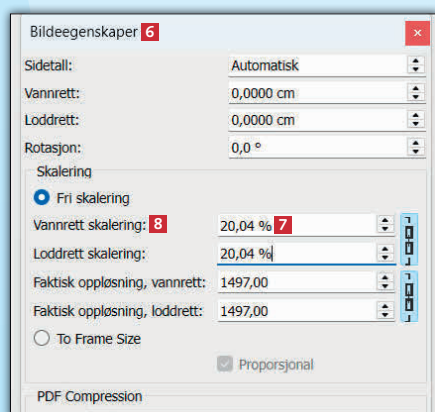
1 Når lerretet er klart, kan du velge et bilde til plakaten. Det gjør du ved å klikke på verktøyet for bilderamme **1**, som ligger i verktøylinjen øverst i programmet.

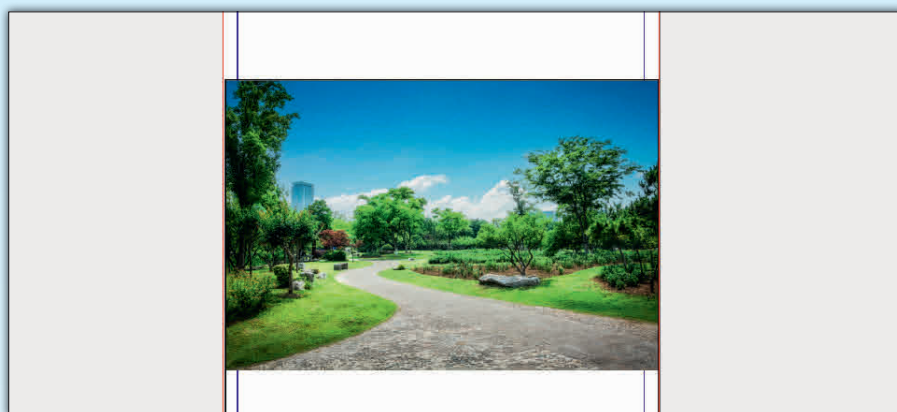
2 Lag en ramme i hele lerretets størrelse ved å dra musen fra det ene hjørnet **2** til det motsatte **3**.

3 Dobbeltklikk på bilderammen og marker bildet **4** du vil bruke. Klikk på **Greit** **5**.

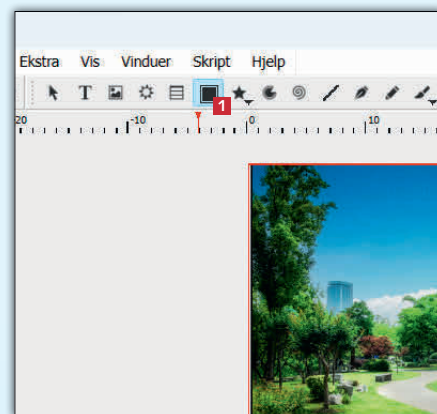
4 I vinduet **Bildeegenskaper** **6** endrer du bildestørrelsen, slik at den passer til plakaten. Juster størrelsen **7** ved **Vannrett skalering** **8**.

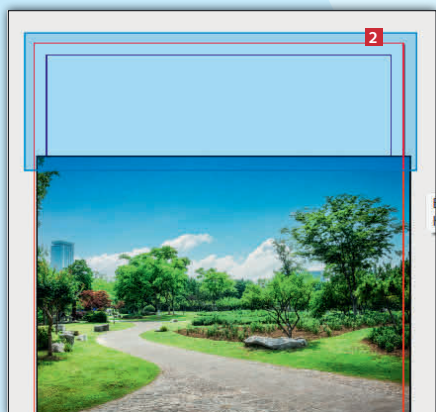
5 Her har bildet fått ønsket størrelse, og dermed er vi klare til å gå videre med de andre elementene. Du kan godt gjøre bildet større, slik at det fyller hele plakaten. Det som havner på utsiden av lerretet, kommer uansett ikke med på utskriften.

Farger gir mer liv

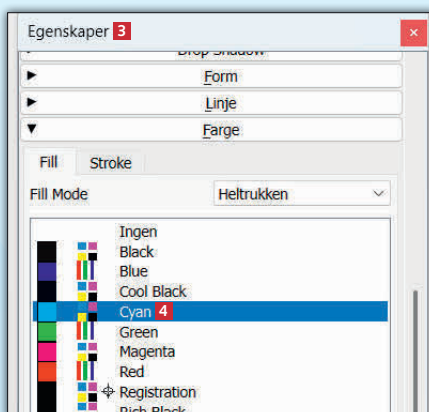
Du velger selv uttrykket på plakaten, og farger er ett virkemiddel for å tilføre liv og variasjon. Her har vi for eksempel brukt fargede bokser, som også fungerer som bakgrunn for teksten.

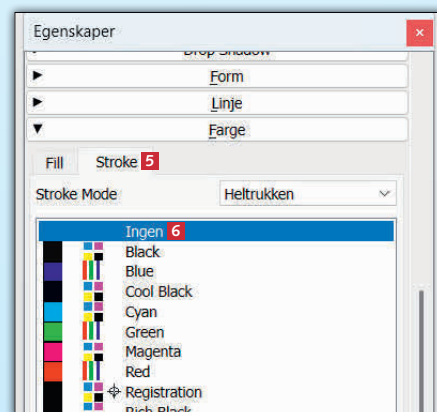
1 Klikk på formverktøyet **1** i verktøylinjen øverst i programmet. Det brukes til enkle figurer, for eksempel en kvadrat eller et rektangel, som vi er ute etter her.

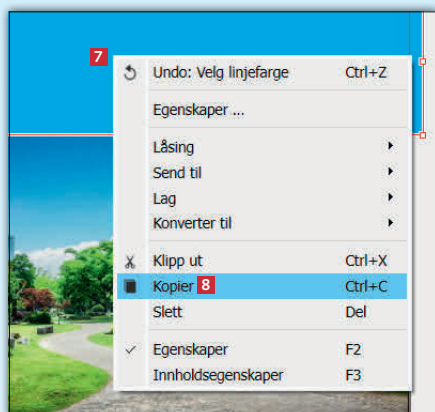
2 Tegn et rektangel over bakgrunnsbildet **2** ved hjelp av musen. Størrelsen på rektangelet kan eventuelt endres senere.

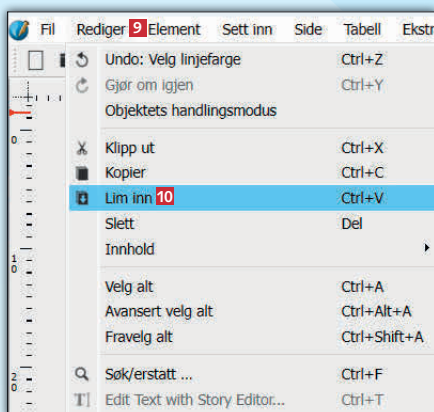
3 I vinduet for **Egenskaper** **3** skal du nå velge en farge til rektangelet. Her velger vi **Cyan** **4**.

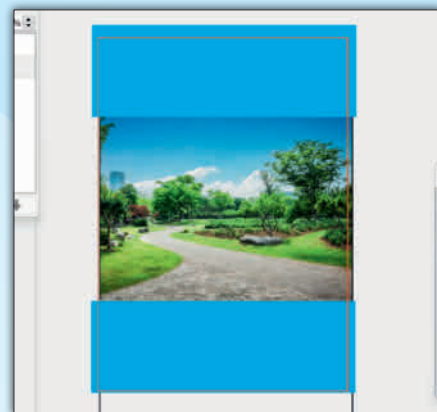
4 Ved **Stroke** **5** velger vi **Ingen** **6** for å fjerne streken rundt det blå rektangelet vi nettopp har lagd.

5 Høyreklikk deretter på den blå flaten **7**, og velg **Kopier** **8**.

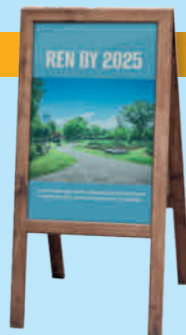
6 Klikk på **Rediger** **9** og på **Lim inn** **10**. Da settes det inn en kopi av det blå rektangelet, som deretter kan flyttes dit du vil ha den.

7 Her har vi flyttet rektangelet til nederste del av lerretet og zoomet ut, slik at hele plakaten er synlig. Det som havner utenfor lerretet, kommer ikke med på utskriften.

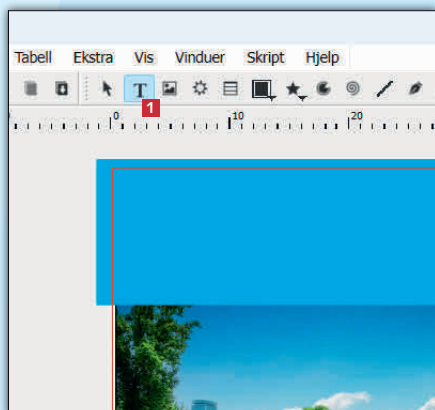
Sett inn tekst og lagre

Nå mangler vi bare å legge inn tekst på plakaten. Her er det viktig å velge skrifttype og tekststørrelse med omhu, slik at budskapet blir så lettfattelig som mulig.

Plakatutskrift på en vanlig hjemmeskriver

Du kan godt skrive ut en diger plakat på en vanlig hjemmeskriver. På komputer.no/2516 kan du laste ned programmet Rasterbator, som er perfekt til slik bruk, og en utførlig brukerveiledning.

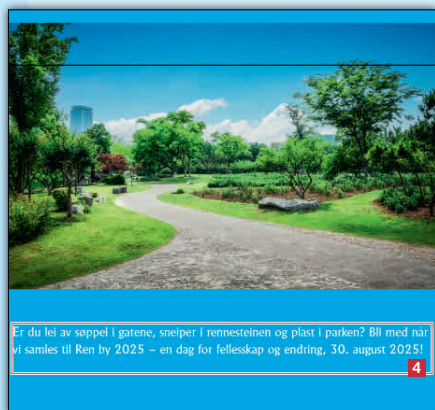
1 Lag en tekststramme ved å klikke på tekstverktøyet **1** i menylinjen og bruke musen til å markere hvor tekststrammen skal stå.

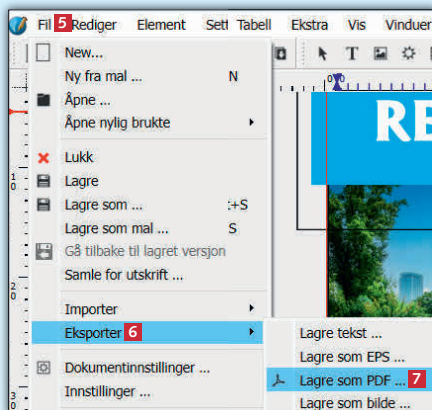
2 Skriv en tekst, og prøv deg frem med forskjellige skrifttyper og -størrelser i vinduet for teksten. Her har vi lagd en overskrift **2** med store og fete typer.

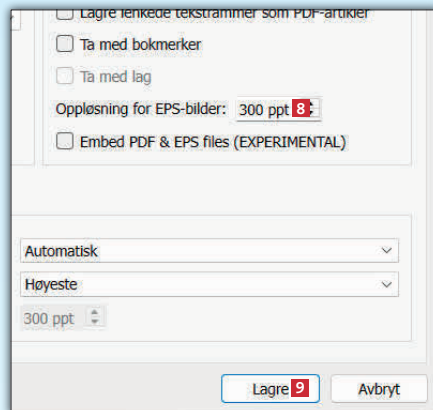
3 Deretter lager du enda en tekstboks **3** nederst på plakaten.

4 Her kan du skrive en utdypende tekst, som i eksempelet **4**. Pass på at du velger en tekstfarge som er godt lesbar på bakgrunnsfargen.

5 For å lagre klikker du på **Fil 5, Eksporter 6** og **Lagre som PDF... 7**.

6 Pass på at oppløsningen er satt til **300 dpi 8**, og klikk på **Lagre 9**. Dermed er plakaten klar til å deles, skrives ut eller sendes til trykk.